

ההשפעה ההומניטרית של משבר החשמל והדלק בעזה

יולי 2015

עובדות

- תקיפה אווירית ישראלית ביוני 2006, שמטרתה הייתה תחנת הכוח של עזה, הייתה תחילתו של משבר החשמל ברצועה, ומשבר זה נמשך עד היום.
- על פי הערכות, הביקוש לחשמל ברצועת עזה עומד על 470 מגוואט, ואילו ההיצע עונה על פחות מ-45% מכך.
- אספקת החשמל בכל רחבי הרצועה מופסקת באופן קבוע למשך 12-16 שעות ביום, והפסקות אלה פוגעות בעיקר באזורים מאוכלסים בצפיפות.
- בשל מחסור חמור בדלק, מאז יולי 2013 פועלת תחנת הכוח של עזה בכמחצית תפוקתה (60 מתוך 120 מגוואט) ואף פחות מכך, ופעמים אחדות לא היה מנוס מהשבתה המוחלטת.
- בנוסף על תחנת הכוח תלויה עזה בחשמל הנרכש מישראל (120 מגוואט) וממצרים (28 מגוואט).
- כמעט 70% ממשקי הבית אינם משלמים את חשבונות החשמל שלהם משום שידם אינה משגת לעשות כן או בשל היעדר אכיפה.
- מאז נובמבר 2013 הוציאו סוכנויות הומניטריות ותורמים יותר מ-11 מיליון דולר למימון דלק חירום לספקים של שירותים קריטיים.
- בשל אספקת החשמל המוגבלת, יותר מ-70% ממשקי הבית בעזה מקבלים מים זורמים למשך 6-8 שעות רק פעם ביומיים עד ארבעה (כוח המשימה לענייני מים, תברואה והיגיינה).
- מדי יום מוזרמים לים התיכון עד 90 מיליון ליטר מי שפכים שטופלו באופן חלקי, בין השאר בשל מחסור בחשמל ובדלק (כוח המשימה לענייני מים, תברואה והיגיינה).
- לסוגים מסוימים של ניתוחים אלקטיביים בבית החולים שיפא, הגדול ביותר בעזה, נאלצים המטופלים להמתין עד 18 חודשים (ארגון הבריאות העולמי).

לרבות מכשירי אולטרסאונד, רנטגן, מכשירי מעבדה, מוניטורים לבכיים, מכשירי עיקור וחיטוי ואינקובטורים לתינוקות. כדי להעניק קדימות לניתוחי חירום נאלצים בתי החולים לדחות ניתוחים אלקטיביים, וגם אם אין הדבר מסכן חיי אדם, הרי שעלולה להיות לדחייה שורה של השלכות שליליות על המטופלים הנפגעים.

האספקה הלא מספקת של חשמל ודלק להפעלת משאבות מים ובארות פגעה עוד יותר בזמינותם של מים זורמים במרבית משקי הבית. עקב כך גדל הצורך של תושבים להסתייע בשירותיהם של ספקי מים פרטיים הפועלים בלי פיקוח, וניכרה ירידה ברמות ההיגיינה. גם מפעלים לטיהור שפכים קיצרו את סבבי הפעולה שלהם, וכך העלו את רמת הזיהום של מי השפכים המטופלים חלקית ומוזרמים לים. בעזה קיימת סכנה מתמדת שמי הביוב יזרמו חזרה אל הרחוב.

קיימות מספר אפשרויות לטווח ארוך ובינוני לטיפול בגרעון החשמל של עזה, לרבות הפעלת תחנת הכוח על גג טבעי (שייכס מישראל או יופק משדות הגז הימיים של עזה) ורכישת 100 מגוואט נוספים מישראל. עם זאת, נכון לעכשיו אפשרויות אלה מוקפאות מסיבות מדיניות. **בטווח הקצר, כדי להפחית את הפגיעה ההומניטרית של המשבר הנוכחי, על כל בעלי העניין להבטיח שתחנת הכוח של עזה תקבל אספקת דלק שתספיק להפעלתה במלוא תפוקתה.**

1 הגרעון הכרוני בחשמל הפוגע בעזה זה תשע שנים משבש מתן שירותים בסיסיים ופוגע במקורות המחיה ובתנאי החיים, שהנם פגיעים ממילא. מאז יוני 2013 הידרדר המצב עוד יותר עם עצירת ההכרחה, דרך המנהרות הלא חוקיות, של דלק מצרי מסובסד ששימש להפעלת תחנת הכוח של עזה.

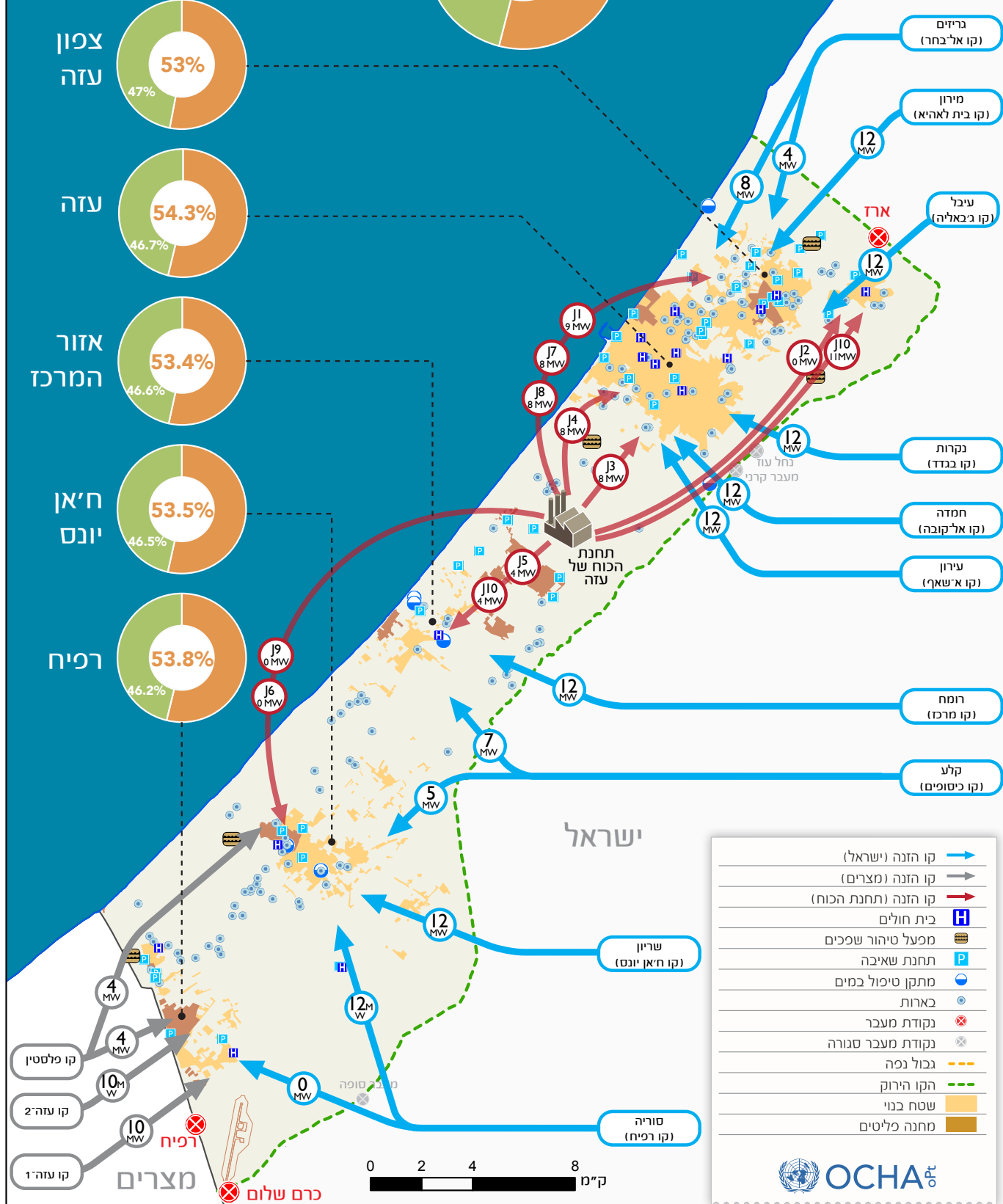
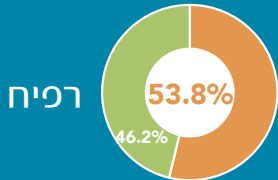
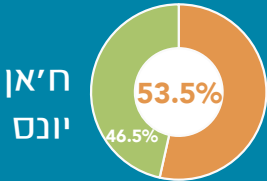
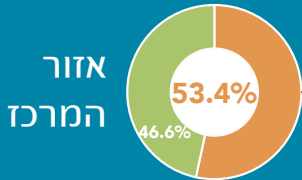
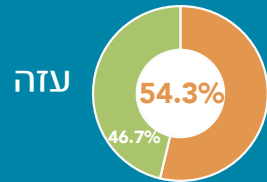
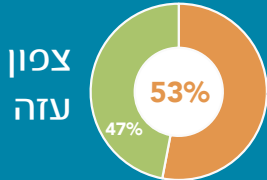
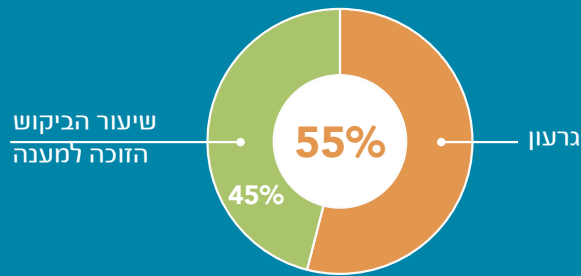
2 בשנים האחרונות פגעו גורמים נוספים פגיעה משמעותית בתפקוד תחנת הכוח של עזה. עם גורמים אלה נמנות מחלוקות מתמשכות בין הרשויות הפלסטיניות בעזה וברמאללה בנוגע למימון הדלק לתחנת הכוח של עזה; הגבייה המוגבלת של חשבונות מצרכנים; הריסת מכלי אחסון הדלק בתקיפה ישראלית ביולי 2014; וההגבלות המוטלות על יבוא חלפים, ציוד ודלק במסגרת המצור הישראלי. ההידרדרות שנבעה מכך החריפה בשל מצבה הירוד של רשת ההפצה, הגורם לאיבוד משמעותי של חשמל.

3 כדי להתמודד עם הפסקות החשמל הממושכות נעזרים ספקי שירותים ומשקי בית פרטיים בגנרטורים לשעת חירום, שאינם מהימנים משום שהם תלויים לפעולתם בדלק ובחלפים שאינם בני השגה. גנרטורים פרטיים נייחים נוטים להיות מסוכנים ומזהמים במיוחד, ואינם בהישג ידם של העניים ביותר מבין התושבים.

4 השירותים הרפואיים נפגעו קשות, ובכלל זה נפגעו יכולות מצילות חיים. התנודות התמידיות באספקת החשמל גורמות לתקלות בציוד רפואי רגיש,

סך הכול - רצועת עזה

	קו הזנה (ישראל)
	קו הזנה (מצרים)
	קו הזנה (תחנת הכוח)
	בית חולים
	מפעל טיהור שפכים
	תחנת שאיבה
	מתקן טיפול במים
	בארות
	נקודת מעבר
	נקודת מעבר סגורה
	גבול נפה
	הקו הירוק
	שטח בנוי
	מחנה פליטים

